

Ben

Ben is dood. Ik kan het zelf nog nauwelijks geloven en er was ook niets dat erop wees dat mijn man nu al, op zijn zesenzestigste het einde van zijn leven had bereikt. Hij at normaal, al zijn lichaamsfuncties waren in orde, hij sliep goed, zijn fenomenale lichaamskracht was iets afgenomen, maar nog steeds indrukwekkend en dat hij de laatste tijd een beetje stil en somber was, zonder dat je echt van een depressie kon spreken, en er ook geen coherent gesprek meer mogelijk was, dat was ik allemaal normaal gaan vinden. De geriater en de hersenchirurg hadden me onafhankelijk van elkaar verteld dat zijn niet aangeboren hersenletsel ongeneeslijk was en uiteindelijk zou eindigen in totale dementie en mogelijk in een voortijdige dood. Niet aangeboren hersenletsel, wat heet, dat gat in zijn brein, veroorzaakt door de kogel van een wraakzuchtige moordnares die door Bens speurwerk vijftien jaar cel kreeg en toen ze eruit kwam beheerst werd door de gedachte aan wraak. N.A.H, zoals de afkorting in medische termen luidt, kan een voortijdige dood veroorzaken, zij het zelden rechtstreeks, net zoals iemand met dementie zelden of nooit sterft aan de ziekte zelf, maar aan een andere aandoening die niets te maken heeft met de gemankeerde hersenfunctie. Als dat gebeurt, zelfs als het plotseling gebeurt, zoals bij commissaris Ben van Arkel, een internationaal gelauwerd speurder, tevens mijn geliefde, dan zijn er voor de oplettende mantelzorger altijd wel tekenen die maken dat je extra alert bent. Bij Ben helaas niets van dat alles, althans niets dat ik en anderen in zijn nabijheid hadden opgemerkt. Terwijl ik in de keuken was om voor ons beiden een kopje koffie te maken is hij er stilletjes, zonder iets te zeggen, tussenuit gepiept. Toen ik met het blad met koffiekopjes en de ragdunne Italiaanse koekjes die hij lekker vindt uit de keuken kwam zat hij roerloos in zijn hoekje in de vensterbank, boek op schoot, hoofd lichtjes steunend tegen het raam. Ik

zette het blad op tafel en liep naar hem toe. 'Ben,' zei ik zachtjes. 'Ik heb koffie.'

Geen reactie. Ik kwam dichterbij, keek in zijn ogen die star voor zich uit staarden en zei iets luider: 'Ben! Koffie!' Weer zei hij niets en opeens begreep ik het. Ik legde mijn hand op zijn wang die gewoon nog warm aanvoelde en keek van dichtbij in zijn ogen. Het was of er een floers overheen lag, een vliedsun laagje dat je alleen kon zien als je heel dichtbij was. Ik sloot zijn ogen, klemde zijn arme hoofd tegen mijn borst, begroef mijn gezicht in zijn zwarte, met grijs doorschoten haardos en hilde mijn hart uit mijn lijf. 'Ben! Ben!' riep ik tussen mijn snikken door. 'Hoe kan je nou doodgaan zonder mij? Zonder mij! Ik wil ook dood!'

Zo bleef ik minstens een kwartier staan janken en jammeren. Nooit heb ik me zo ellendig en machteloos gevoeld. Goed dat niemand het gehoord heeft, want ik zou een idiote indruk gemaakt hebben: allesbehalve de beheerste echtgenote die waardig afscheid neemt van haar overleden man. Ik vlijde zijn hoofd zo goed mogelijk tegen de brede post van het raam, zocht mijn telefoon die naast de bank op het tafeltje lag, liep ermee terug naar Ben en belde onze nieuwe huisarts, dokter Hartman. Hij kwam tien minuten later. Ik had verteld dat ik via een app de buitendeur al open had gezet, zodat hij binnenkwam zonder dat ik Ben alleen hoefde te laten. Hij keek scherp naar de dode, voelde pro forma zijn pols, luisterde met de stethoscoop naar zijn hart, keek mij aan en schudde me de hand. 'Van harte gecondoleerd, mevrouw Van Arkel.'

'Dank u, dokter. En noemt u mij Lynn, alstublieft.'

'Lynn.' Hij proefde de naam. 'Ik heet Johannes.'

We schudden elkaar weer de hand. Allemachtig, wat een idiote toestand. 'Hij kan hier niet blijven zitten,' zei ik. 'Zullen we proberen hem samen ergens neer te leggen?'

'Op de bank?'

Ik knikte. 'Laten we dat maar doen.'

Johannes pakte Ben onder zijn armen. 'Als jij zijn benen pakt, dragen we hem samen.'

'Hij is zwaar, hoor.'

‘Het lukt ons wel. Een, twee, drie!’

Bij ‘drie’ tilden we hem op. Heel even dacht ik dat ik Ben zou laten glijpen en Johannes die veruit de zwaarste last tilde had het er ook moeite mee, maar we kregen Ben, simultaan schuifelend naar de bank, waar we hem met een zucht van verlichting neervlijden.

‘Gelukt,’ zei hij, terwijl hij het zweet van zijn voorhoofd wiste.

‘Ja, goddank. Wat nu?’

‘Nu moet er een begrafenisondernemer komen om hem af te leggen.’

‘Afleggen... Wat een vreselijk woord. Kan ik dat niet zelf doen? Wassen, scheren en netjes aankleden voor zijn laatste reis. Of mag dat niet van de wet?’

‘Natuurlijk mag dat, maar dat kan je niet in je eentje. En ik moet echt terug naar de praktijk. Is er iemand die kan helpen?’

‘Zijn schoondochter Anneke. Ze heeft vijftien jaar hier in huis gewoond en kent hem net zo goed als ik. Bovendien is ze dierenarts en niet voor een kleintje vervaard.’

Maar Anneke schrok net zo hard als ik. ‘Nee!’ schreeuwde ze toen ik haar belde. ‘Dit kan niet! Dit mag niet! God, hoe moet ik dat Jonas vertellen?’

Jonas is haar zoon, Bens enige kleinzoon die van kinds af aan samen met zijn moeder bij zijn opa heeft gewoond. Niet omdat...